

III. Hodnotící zpráva Ústeckého kraje za rok 2013 k návrhu státního závěrečného účtu

tabulka č. 4

v tis. Kč

Porovnání výsledků skutečně dosažených v příjmové a výdajové části rozpočtu v roce 2013 s rokem 2012				
	r. 2012	r. 2013	rozdíl	
			2013 – 2012	2013/2012 (%)
Příjmy celkem	11 939 901	13 398 258	1 458 357	12
Výdaje celkem	12 872 375	12 872 355	- 20	0
Saldo	- 932 474	525 903	1 458 377	x
Výstižný komentář. Srovnání dynamiky příjmů a výdajů. Hospodaření Ústeckého kraje v roce 2013 skončilo se saldem ve výši 525 903 tis. Kč při čerpání cizích zdrojů ve výši 1 106 821 tis. Kč, splátkách úvěrů ve výši 990 902 tis. Kč a zapojení vlastních zdrojů minulých let ve výši 16 591 tis. Kč. Hospodaření proti předešlému období zásadně ovlivnilo obnovení činnosti Regionálního operačního programu Severozápad (ROP Severozápad) – přijetí návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu na poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad ve výši 597 625 tis. Kč a proplacení evropského podílu na dokončené projekty. Příjmy proti r. 2012 výrazně vzrostly zejména díky proplacení evropských dotací na podporu realizovaných projektů zejména z ROP Severozápad a operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK). Přitom výdaje zůstaly na úrovni roku 2012. Proti roku 2012 došlo k nárůstu čerpání úvěrů/návratných finančních výpomocí o 376 476 tis. Kč při současném navýšení splacení úvěrů a úvěrových rámců o 586 321 tis. Kč. Zadluženost Ústeckého kraje se mírně zvýšila na 2 146 501 tis. Kč zejména díky přijetí návratné finanční výpomoci a čerpání úvěru 2011 – 2014. Přesto je třeba zmínit, že díky obnovení programu ROP Severozápad splatil Ústecký kraj 813 277 tis. Kč na úvěrech čerpaných na předfinancování evropských projektů.				
Struktura rozhodujících položek skutečných vlastních příjmů v roce 2013 a rozdíl proti roku 2012				
Příjmy :	r. 2012	r. 2013	rozdíl	
			2013 – 2012	2013/2012 (%)
daňové	3 873 438	3 963 867	90 429	2
nedaňové	410 889	667 307	256 418	62
kapitálové	63 396	52 499	- 10 897	- 17
přijaté transfery	7 592 178	8 714 585	1 122 407	15
Stručný komentář k uvedeným rozdílům, zejména analýza tvorby vlastních zdrojů a jejich rozhodujících položek a rozsah a struktura prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu a ze státních fondů. Příjmy na rozdíl od minulých let (pokles od r. 2010) meziročně vzrostly o víc než 12%. Vzájemný poměr jednotlivých příjmových kategorií zůstal zhruba zachován. Jedinými příjmy, u kterých došlo k meziročnímu poklesu jsou kapitálové příjmy – nebyl naplněn prodej majetku, kapitálové příjmy tvoří z 86% investiční dary. Nejvyšší procentuální nárůst 62% je vykázan u nedaňových příjmů, zejména jde o odvody z investičních fondů příspěvkových organizací (nárůst 116 848 tis. Kč), příjmy z přefakturace				

elektrické energie a plynu příspěvkovým organizacím z důvodu společného nákupu energií krajem (nárůst 100 982 tis. Kč) a vratku investiční účelové dotace Správou a údržbou silnic ÚK, příspěvkovou organizací (41 548 tis. Kč).

K výraznému absolutnímu nárůstu o 1 122 407 tis. Kč došlo u přijatých transferů, přitom absolutní nárůst neinvestičních i investičních transferů je zhruba stejný. Změna souvisí zejména s obnovením činnosti Regionálního operačního programu Severozápad - proplacením evropského podílu na dokončené projekty (nárůst o 541 017 tis. Kč) a s podporou realizace dalších projektů např. OPVK (globální grant OPVK včetně individuálních projektů vykazuje nárůst 239 154 tis. Kč). V souvislosti s ničivými povodněmi, které zasáhly Ústecký kraj v červnu 2013, byla přijata dotace ze státního rozpočtu ve výši 271 661 tis. Kč, z toho prvotní náklady na záchranné a likvidační práce nařízené orgány krajů a obcí činily 235 827 tis. Kč a 35 834 tis. Kč bylo určeno na pokrytí mimořádných finančních prostředků pro jednotky sboru dobrovolných hasičů obcí nasazených v průběhu povodně v červnu 2013.

Struktura skutečných běžných a kapitálových výdajů v roce 2013 a v roce 2012

Výdaje	r. 2012	r. 2013	rozdíl	
			2013 – 2012	2013/2012 (%)
běžné	11 281 099	12 116 231	835 132	7
kapitálové	1 591 276	756 124	- 835 152	- 52

Stručný komentář k uvedeným rozdílům, zejména čerpání prostředků ze státního rozpočtu a ze státních fondů a čerpání prostředků na řešení živelních katastrof a jiných mimořádných událostí.

Meziročně zůstaly celkové výdaje zachovány (pokles o 20 tis. Kč), ale zásadním způsobem se změnil poměr běžných a kapitálových výdajů. Kapitálové výdaje poklesly zhruba o polovinu, takže tvoří pouze 6% celkových výdajů, což odpovídá trendu postupného poklesu od r. 2007 (25,3%).

V běžných výdajích došlo k nárůstu 835 132 tis. Kč, zejména jde o poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad na úhradu části finanční opravy ROP Severozápad (dotace kryta návratnou finanční výpomocí) ve výši 597 625 tis. Kč, což bylo podmínkou obnovení činnosti ROP Severozápad. Další navýšení běžných výdajů souvisí s odstraněním škod po ničivých červnových povodních – na záchranné a likvidační práce nařízené územními orgány a obnovu poničené hasičské techniky bylo ze státní dotace použito obcemi, krajem a jeho příspěvkovými organizacemi 269 879 tis. Kč.

Snížení kapitálových výdajů o 835 152 tis. Kč proběhlo v oblastech:

- Fond rozvoje Ústeckého kraje (pokles 465 075 tis. Kč) – odpovídá více než ročnímu pozastavení realizace projektů spolufinancovaných z Regionálního operačního programu Severozápad a útlumu realizace projektů z ostatních programů z důvodu ukončení programového období EU 2007 - 2013,
- dopravy a silničního hospodářství (pokles 155 130 tis. Kč), sociálních věcí (pokles 86 721 tis. Kč), kultury a památkové péče (pokles 27 950 tis. Kč), majetková (pokles 22 640 tis. Kč)
 - realizace některých akcí byla posunuta z důvodu prodloužení termínů výběrových řízení na základě dodatečných informací nebo odvolání se některých účastníků výběrových řízení proti rozhodnutí o přidělení zakázky, problémů při výkupech pozemků a vydání stavebního povolení.
- Fond Ústeckého kraje (pokles 30 427 tis. Kč) – odpovídá útlumu dotační politiky kraje.

Zapojení mimorozpočtových zdrojů (úvěry, prostředky vlastních účelových fondů apod.) a jejich podíl na celkových výsledcích

Do hospodaření kraje v roce 2013 byly zapojeny cizí zdroje a prostředky z minulých let ve výši 132 500 tis. Kč:

- úvěr s čerpáním v letech 2011 až 2014 (původní čerpání do konce roku 2013 bylo prodlouženo do září 2014) na odstranění havarijních stavů krajských silnic, na financování investičních akcí a spolufinancování projektů obcí (7,5%) v rámci ROP Severozápad ve výši 447 856 tis. Kč,
- úvěrový rámec 2012 - 2015 na předfinancování krajských projektů spolufinancovaných z EU ve výši 61 340 tis. Kč při současném splacení jistiny ve výši 377 385 tis. Kč,
- návratná finanční výpomoc ze státního rozpočtu na poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad ve výši 597 625 tis. Kč při současném splacení jistiny ve výši 37 625 tis. Kč,
- splátka jistiny dlouhodobého klubového úvěru (úvěrového rámce) 2009 - 2011 na předfinancování krajských projektů spolufinancovaných z EU ve výši 435 892 tis. Kč (úvěr splacen),
- splátky úvěru s čerpáním v letech 2010 a 2011 na financování investičních akcí a obnovu silnic II. a III. tř. po povodních ve výši 140 000 tis. Kč,
- prostředky peněžních fondů z minulých let ve výši 14 329 tis. Kč,
- nerealizované kurzové rozdíly ve výši 2 252 tis. Kč.

Porovnání výše skutečných mimorozpočtových zdrojů v roce 2013 s rokem 2012

	r. 2012	r. 2013	rozdíl	
			2013 – 2012	2013/2012 (%)
čerpání úvěrů/ návratných finančních výpomocí včetně splátek	325 764	115 919	- 209 845	- 64
změna stavu prostředků na bankovních účtech vlastních účelových fondů	- 320 756	70 357	x	x
změna stavu prostředků na bankovních účtech mimo účelové fondy	- 285 954	571 465	x	x

Výstižný komentář k provedení zhodnocení zaměřený na konkrétní způsob využití prostředků ze státního rozpočtu, státních fondů, fondů Evropské unie, rozpočtu Ústeckého nebo jiného kraje případně z jiných mimorozpočtových zdrojů

Rozpočet Ústeckého kraje na rok 2013 byl schválen jako schodkový v celkovém objemu 12 277 059 tis. Kč, z toho:

- běžný rozpočet ve výdajové části 10 857 856 tis. Kč
- kapitálový rozpočet ve výdajové části 1 419 203 tis. Kč.

Schodek ve výši 82 089 tis. Kč byl kryt zapojením úvěrů včetně jejich splátek.

Rada Ústeckého kraje provedla v roce 2013 v rámci 17ti souhrnných materiálů 409 rozpočtových opatření. Poslední upravený rozpočet byl 14 275 419 tis. Kč, z toho běžné výdaje činily 12 601 522 tis. Kč a kapitálové výdaje 1 673 897 tis. Kč.

Rozpočet Ústeckého kraje byl od počátku, kdy ještě nebyl zřejmý další vývoj ROP Severozápad, koncipován jako úsporný. Prostředky určené na projekty byly minimalizovány, obdobně jako další kapitálové výdaje. Z důvodu očekávaného nepříznivého vývoje finanční

situace kraje (při neobnovení ROP Severozápad hrozilo splacení klubového úvěru ve výši 435 892 tis. Kč použitého na předfinancování evropského podílu projektů z vlastních prostředků) byla vytvořena centrální rezerva kraje ve výši 250 820 tis. Kč jako zdroj pro financování nepředvídaných událostí, mimořádných situací a předpokládaných rizik pro hospodaření Ústeckého kraje v roce 2013.

Obdobně úsporně probíhalo i vlastní hospodaření Ústeckého kraje v roce 2013. Bylo ovlivněno zejména obnovením činnosti ROP Severozápad – přijetí návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu na poskytnutí dotace Regionální radě regionu soudržnosti Severozápad (RRRS Severozápad) ve výši 597 625 tis. Kč a proplacení evropského podílu na dokončené projekty. Přestože kraj odmítl odpovědnost za finanční opravu ROP Severozápad, neboť ta nemá v relevantních právních předpisech jakoukoli oporu, byl si vědom negativních důsledků, které má pozastavení financování projektů pro celý Ústecký kraj, a proto schválil přijetí návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu na poskytnutí dotace RRRS Severozápad k částečné úhradě finanční opravy ROP Severozápad.

Z tohoto důvodu se zvýšila zadluženost Ústeckého kraje na 2 146 501 tis. Kč, přesto je třeba zmínit, že díky obnovení programu ROP Severozápad splatil Ústecký kraj 813 277 tis. Kč na úvěrech čerpaných na předfinancování evropských projektů.

Díky tomu, že ROP Severozápad byl obnoven až na podzim 2013, se podstatně snížilo financování projektů. Projekty podpořené z EU byly v roce 2013 realizovány za 447 026 tis. Kč včetně transferů příspěvkovým organizacím, což je pokles o 376 566 tis. Kč proti roku 2012. Na jejich financování ale zejména na splácení úvěrových rámců, ze kterých byly předfinancovány, obdržel kraj 1 167 040 tis. Kč z EU a 125 455 tis. Kč ze státního rozpočtu. V rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost včetně technické pomoci (administrace Globálního grantu a individuální projekty) bylo vyčerpáno na podporu projektů 227 789 tis. Kč. Vzhledem k pozastavení dotací MŠMT na financování Globálního grantu OPVK, musel kraj, aby dostal svým závazkům, část roku výdaje ve výši 53 000 tis. Kč předfinancovat z vlastních prostředků.

Na dofinancování příspěvkových organizací oblasti sociálních věcí z důvodu krácení dotace MPSV na jejich činnost vynaložil kraj 57 476 tis. Kč.

Z důvodu nedostatku vlastních zdrojů čerpal Ústecký kraj bankovní úvěry ve výši 509 196 tis. Kč, což je zhruba 70% předcházejícího roku. Cizí zdroje byly použity zejména na realizaci investičních akcí (307 323 tis. Kč), řešení havarijních stavů na silnicích II. a III. třídy (100 000 tis. Kč), předfinancování krajských projektů (61 340 tis. Kč) a spolufinancování 7,5% podílu na projektech ROP Severozápad (40 533 tis. Kč).

Kromě ROP Severozápad vynaložil kraj nad rámec běžné činnosti prostředky související s odstraněním škod po ničivých červnových povodních – na záchranné a likvidační práce nařízené územními orgány a obnovu poničené hasičské techniky bylo ze státního rozpočtu obcemi, krajem a jeho příspěvkovými organizacemi použito 269 879 tis. Kč, z toho pro kraj a jeho organizace bylo 85 051 tis. Kč. Dále Ústecký kraj obdržel v souvislosti s povodněmi dary ve výši 7 871 tis. Kč včetně výtěžku veřejné sbírky (1 327 tis. Kč). Součástí darů je i dotace od Kraje Vysočina, Moravskoslezského a Jihomoravského kraje v celkové výši 840 tis. Kč. Dary v celém objemu byly rozděleny mezi obce postižené povodní, 1 obec tyto prostředky nevyužila a kraji je vrátila – následně byly v roce 2014 znovu přerozděleny. Z vlastních prostředků kraje bylo na likvidaci povodňových škod použito 13 623 tis. Kč.